

PUNTS D'ATENCIÓ

1. Una litúrgia que reuneix dues tradicions litúrgiques al mateix temps que dues vessants del misteri pasqual:

☒ En efecte, aquest diumenge, s'obre solemnement la Setmana Santa, és la feliç unió de dues tradicions litúrgiques diferents:

D'una part, la tradició litúrgica de l'Església de Jerusalem, que des del final del segle IV, després d'haver-se

reunit a la Muntanya de les Oliveres i haver escoltat la proclamació de l'evangeli de l'entrada de Jesús a Jerusalem, en processó anaven vers la Ciutat Santa, amb els infants agitant palmes i rams.

☒ De l'altra part, la tradició litúrgica de l'Església de Roma on, per preparar-se a les festes pasquals, es llegia la Passió del Salvador.

☒ De fet, aquest diumenge –que els llibres litúrgics, després del Concili Vaticà II, anomenant –el Diumenge de Rams i de Passió– presenta en les dues vessants abans dites, la totalitat del misteri pasqual:

- aclamació a Crist, Rei messiànic, humil i pacífic.
- contemplació de Crist, Servent sofrent.

☒ Una assemblea més llarga i menys homogènia que els altres diumenges:

Els equips de litúrgia i els grups de cant, tan en la preparació de la celebració com en el seu desenvolupament, hauran d'estar especialment atents a la presència en aquest diumenge, de practicants ocasionals.

☒ Uns ritus que es celebren només una vegada a l'any, i uns cants adients a aquest dia:

Els equips de litúrgia amb els seus pastors cercaran de valoritzar aquests ritus únics, que caracteritzen aquest diumenge d'obertura de la Setmana Santa,

No en primer lloc per mitjà de paraules, d'explicacions, de comentaris,

Sinó amb una actuació, una acció (El que suposa preparació acurada) que permeti a aquests ritus "parlar", fer el seu "treball" (**La llei fonamental de la litúrgia no és DIR el que es fa, sinó FER el que es diu**).

- Els equips de cant, haurien de vetlar per constituir un repertori relativament estable de cants que un trobàs cada any pels Rams, de manera que els participants d'aquest diumenge

puguin trobar avui punts de referència i construir una memòria creient.. Voler fer a tot preu altrament que l'any passat, és privar-se de memòria, privar al poble cristià de punts de referència dels que té per a la seva fe.

2. ... EL DIUMENGE DE RAMS I DE LA PASSIÓ:

☒ Unes lectures que ens mouen i empenyen a seguir Jesús, Rei messiànic i Servent sofrent:

+ Jesús, fent la seva entrada a Jerusalem, muntat en un aset, es manifesta com EL REI MESSIÀNIC, humil i pacífic, anunciat per profeta Zacaries.

I nosaltres que l'aclamam repetint els Hosanna" dels infants d'Israel, sabrem, avui, seguir-lo en la seva Pasqua (evangeli de la processó dels rams).

+ Jesús és també EL SERVENT SOFRENT del Llibre d'Isaïes que a posat en Déu la seva esperança i la seva fe.

I nosaltres, que contemplam avui el seu rostre ultratjat i ferit, sabrem dir amb ell: Jo sé que no seré confús (Primera lectura).

+ Jesús és aquell que "essent de condició divina" i que ha pres la "condició de servent", aquell que "ha abaixat fent-se obedient fins a la mort i una mort de creu" i que Déu a elevat sobre tot".

I nosaltres, que proclamam avui amb l'apòstol Pau i la comunitat cristiana primitiva: Jesucrist és EL SENYOR" ens comprometrem a seguir els seus passos (segona lectura)

+ Ell a qui tothom a abandonat i que un dels seus l'ha entregat, és vertaderament "EL FILL DE L'HOME, el Messies, el Fill de Déu beneït; ell, el crucificat entre dos bandolers, es "vertaderament EL FILL DE DÉU"; ell que expira clavat en una creu, ell és vertaderament, per a tots els omes, "el lloc de trobada entre Déu i els homes": el vel del temple ja es pot partir en dues parts, de dalt a baix.

I nosaltres, que avui escoltam el relat de la Passió del Senyor, sabrem combregar, fer-nos nostra la fe del Centurió i conduir una vida que li sigui conforme? (Evangeli).

LA TAULA DE LA PARAULA

RECONÈIXER L' ITINERARI

La litúrgia de la Paraula per aquest diumenge de Rams i de Passió, molt unificada, té una excepcional poder evocador:

A través de la figura del Servent sofrent de la PRIMERA LECTURA, és ja el rostre de Jesús mateix que veurem

dibuixar.

- I amb ell i en ell EL SALM 21; pregària que comença amb un crit de sofriment i abandó i que, sostenint-se en la força de Déu que ve en ajut seu, s'engrandeix en acció de gràcies.
- Els anuncis profètics s'acompleixen en Jesús, de qui llegirem la Passió segons sant Marc: entregat, abandonat, injustament condemnat, Jesús mor a la creu amb una darrera pregària al seu Pare, mentre que un centurió romà, avantguarda dels pagans que creuran en ell, confessa: En veritat, que aquest era el Fill de Déu”.
- Pau, a la Carta als filipencs ens convida a fer-nos nostra la confessió de fe cristiana en aquell que s'a abaixat i que Déu a elevat per damunt de tot: Jesucrist és el Senyor.

APROFUNDIR LA PRIMERA LECTURA Is 50, 4-7

Aquell a qui el profeta dóna la paraula és un misteriós “servent de Déu”.

☒ Sense parar en l'escolta de la Paraula de Déu, ell es “deixa instruir” per ella: *La paraula em desvetla l'orella cada matí, cada matí em desvetla perquè escolti com deixeble”.*

Aquesta docilitat a Déu el fa vulnerable a aquells que refusen aquesta Paraula. Però, a la violència dels seus perseguidors, ell hi respon amb la no violència: *El Senyor, Déu sobirà, m'ha parlat a cau d'orella, i jo no m'he resistit ni m'he fet enrere. 6 He parat l'esquena als qui m'assotaven, i les galtes als qui m'arrencaven la barba; no he amagat la cara davant d'ofenses i escopinades*

En el més profund del sofriment, guarda una fe inquebrantable, perquè afirma: *El Senyor, Déu sobirà, m'ajuda, i per això no em dono per vençut; per això paro la cara com una roca i sé que no quedaré avergonyit*

☒ Ell que ha conegut el sofriment i que ha trobat en la Paraula de Déu la seva força i paciència, és capaç “al seu torn de reconfortar aquell que no pot més”.

☒ En aquesta pàgina commovedora dels “Cants del Servent”, la comunitat cristiana, des dels orígens, no ha parat de veure-hi una preparació i un anunci de la figura de Jesús.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El lector vetlarà

☒ A destacar l'INCÍS INICIAL, que designa el qui va a parlar:

A distingir bé les TRES ESTROFES del Cant del Servent; tres estrofes que comencen totes tres amb la mateixa o quasi bé la mateixa “fórmula”: Déu el meu Senyor, El Senyor Déu, remarcant així constantment la iniciativa divina: *4 El Senyor, Déu sobirà, m'ha donat un parlar que convenç, perquè, amb la paraula, sàpiga sostenir els cansats.*

Un matí i un altre em desvetlla perquè l'escolti i sàpiga parlar i convèncer.

5 El Senyor, Déu sobirà,

Com els altres diumenges, al final de la seva proclamació, el LECTOR romandrà prop de l'ambó, mentre el SALMISTA va cap a ell. Encara que no sigui cantat, convé que el Salm es reciti, o proclami, una altra persona que no el lector de la primera lec... per remarcar la unitat entre la lectura i el Salm.

EL SALM 21

Aquest salm comença amb un crit de desconsol i dolor del pobre que travessa el sofriment: *Déu meu, Déu meu, perquè m'heu abandonat?* I continua amb una crida d'ajut i socors: *Però vos, Senyor, no us allunyeu: força meva veniu a salvar-me!* I acaba amb una acció de gràcies a Déu que l'ha escoltat: *Però vos m'heu escoltat Proclamaré el vostre nom als meus germans...*

I nosaltres reprenent aquest salm, que Marc i Mateu posen en llavis de Jesús a la creu, l'Església ens fa entrar en la pregària de Jesús, el Servent

(Al final de la pregària del Salm, EL LECTOR DE LA PRIMERA LECTURA I EL SALMISTA tornen al seu lloc, mentre el lector de la segona arriba a l'ambó.

APROFUNDIR LA SEGONA LECTURA Fil 2, 5-11

Des de la seva Presó, Pau exhorta als seus estimats filipencs a sobrepassar les seves querelles i les seves divisions, i a conformar el seus sentiments als de Jesús, model i font de tota humilitat i de tot amor: *Que cadascú de vosaltres...* (v 4 i 5). I l'Apòstol ajunta citant un cant dels primers cristians –sens dubte traduït de l'arameu-, un himne a la glòria de Jesucrist, on s'hi troba expressada amb gran densitat el doble moviment del seu itinerari.

☐ **EL MOVIMENT DESCENDENT del seu abaixament.**

- No s'ha comportat com Adam, que volia ravier el rang d'igual a Déu; ell vertaderament ha compartit la condició humana: *Jesucrist, essent de condició divina no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu...*

- S'ha identificat lliurement i total al Servent sofrent" anunciat pel profeta (1 lectura) , que s'a despullat de la seva vida pels altres: Al contrari..... *obedient fins a la mort i una mort de creu..*

☐ **EL MOVIMENT ASCENDENT** de la seva elevació a la glòria: Per açò *Déu l'ha exalçat i li a concedit el nom que està per damunt de tot altre nom....*

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

Després de tenir temps per a meditat aquest himne, el lector s'esforçarà en posar de relleu el valor EL DOBLE MOVIMENT:

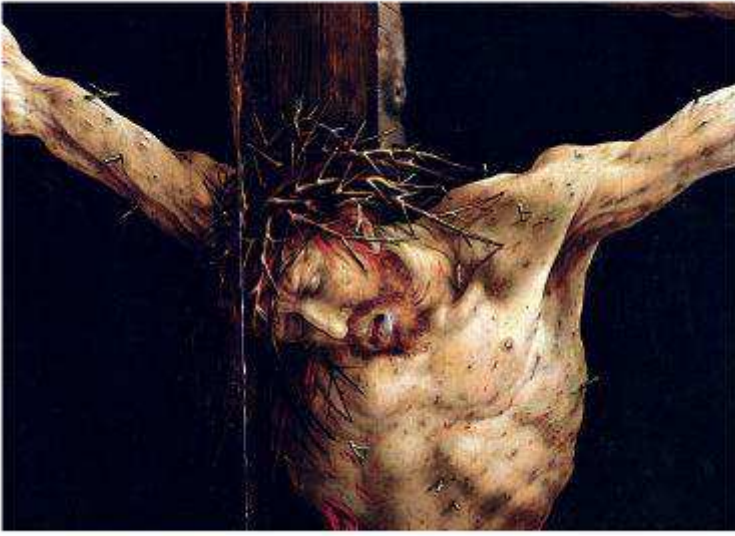
. el moviment ASCENDENT per açò Déu

+ *l'ha exalçat i*

+ *li ha concedit el Nom que està per damunt de tot altre nom...*

+ *perquè tothom al cel i baix de la terra dobleguin el genoll i tota llengua proclami*

+ *JESUCRIST ÉS SENYOR per a glòria de Déu Pare.*

La Pasqua de Jesús...

Fidel a l'esquema que sembla haver-se imposat en la tradició de l'Església primitiva i que n'ha fixat les línies essencials, el relat de la Passió segons sant Mateu no deixa d'estar marcada per les perspectives pròpies del seu autor.

Així, des del seu pròleg de la Passió (26, 1-2), quan Marc no dóna més que una ràpida indicació cronològica (*El primer dia dels*

Àzims, quan se sacrificava l'anyell pasqual, els deixebles van dir a Jesús), Mateu indica ja als seus lectors el significat del que anava a passar: --*D'aquí a dos dies, tal com sabeu, és la festa de Pasqua, i el Fill de l'home serà entregat perquè el crucifiquin.*(26, 2). Es tracta d'una Pasqua que es prepara. Mateu remarca el lligam entre la Pasqua i el fet que el Fill de l'home sigui entregat. La Pasqua és una festa important, dirigida a la vegada vers el passat, el present i el futur... Els jueus es recorden de la sortida d'Egipte amb Moisès; reconeixen que avui, ells tenen la seva existència de Déu; es dirigeixen vers el futur i esperen el moment en que Déu, com en temps passats, intervindrà per a fer sortir el seu poble de l'esclavatge... Vet aquí que ha arribat el temps de l'acompliment.

... acompliment de les Escriptures...

És que Mateu, escrivint per cristians majoritàriament vinguts del judaisme, els vol mostrar que Jesús aconsegueix fins al final i en plenitud el que anunciaven les Escriptures: Va repetint, tot açò succeï perquè s'acomplissin els escrits dels profetes (16, 56; 27, 9-10). I constantment, encara que sigui per al·lusions (així les burles de 27, 43, inspirades en Saviesa 2, 13-18), ja sigui de forma explícita (així, al moment de la negació de Pere, al moment de la traïció de Judes, a la mort de Jesús entregant el seu darrer alè pregant el salm 21), reenvia els seus lectors a l'Antic Testament.

L'acompliment de les Escriptures no significa que tot era previst d'abans i que bastava llegir l'Escriptura per saber. Evoca més tost el procés de la fe dels primers cristians que, després de la Resurrecció, arriben a percebre el sentit d'aquests esdeveniments dolorosos rellegant l'Escriptura. En tota la història del poble com en la de Jesús, es tracta sempre d'un mateix i únic disseny de Déu que, de fet, no progressa més que a través de la oposició, del sofriment i la mort. Però aquesta Escriptura s'il·lumina amb una nova llum per la mort i la resurrecció de Jesús.

... arribada d'una nova era...

Al moment de la mort de Jesús, Mateu evoca fenòmens extraordinaris amb molta força simbòlica: el vel del Temple que es parteix en dos, un terratrèmol, *molts cossos dels sants* ressusciten i després de la resurrecció de Jesús entren en la ciutat santa.

Mateu ens anuncia així que esteim assistint l'esfondrament de tot un món i el naixement d'una nova era. Des d'ara, tots els homes, en Jesús el nou temple, podran tenir accés prop de Déu. Els sants poden entrar amb Jesús ressuscitar en el Regne dels cels. Allà on la mort semblava haver triomfat, hi ha la Victòria de la Vida sobre la mort i el pecat. I ja, en la persona del centurió romà que confessa la fe de l'Església: *Realment, aquest era el Fill de Déu*, uns pagans comencen a mirar amb fe vers el Crucificat.